

عنوان مقاله:

بررسی تطبیقی معنا و مفهوم قاعده ی «الواحد» از دیدگاه ابن سینا و ملاصدرا

محل انتشار:

فصلنامه اندیشه دینی، دوره 14، شماره 50 (سال: 1393)

تعداد صفحات اصل مقاله: 18

نویسندگان:

قاسم کاکایی - استاد دانشگاه شیراز

زهرا هوشمندی - کارشناس ارشد دانشگاه شیراز

خلاصه مقاله:

در پژوهش حاضر، قاعده ی «الواحد لا یصدر عنه الا الواحد» با روشی تطبیقی-تحلیلی بین دو فیلسوف گران قدر جهان اسلام، شیخ الرئیس ابوعلی سینا و صدرالمتهین ملاصدرا، مورد بررسی قرار گرفته است. در آغاز، سعی شده تبیینی صحیح از معنای قاعده و ساختار آن و بداهت مفهوم وحدت و کثرت، منشا ظهور قاعده و معتقدین و منکرین آن و دلایل اثبات قاعده و فروع قاعده ارائه شده، این نکته روشن گردد که جایگاه بحث از آن در فلسفه ی اولی و ذیل مباحث مربوط به مفارقات و علت و معلول است. توضیح این که قاعده ی الواحد یکی از قواعد کلی و ثمربخش فلسفه ی اسلامی است که نقشی اساسی در تفسیر مساله ی پیدایش منظم موجودات از هم دیگر، به ویژه پیدایش نخستین معلول بر عهده دارد. فیلسوفان اسلامی با تحلیل و اثبات این قاعده، آفرینش نخستین معلول به واسطه ی واجب تعالی را اصلی ترین مصداق این قاعده معرفی می کنند و معتقدند که بر اساس این قاعده، از واجب الوجود بسیط، تنها یک معلول به نحو بی واسطه صادر می شود. موضوع دیگری که در این مقاله از آن بحث می شود این است که این عالم (ماسوی الله) به ظاهر متکثر چگونه از ذات باری تعالی، که واحد من جمیع الجهات است، صادر یا ناشی شده است؟!

کلمات کلیدی:

- واحد ۲- صادر نخستین، ۳- ابن سینا، ۴- ملاصدرا، ۵- ربط کثیر به واحد، ۶- وحدت وجود، ۷- پیدایش کثرت، ۸- فروع قاعده، ۹- سنخیت

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1558242>

